

AŽ 36% SLOVÁKOV VÔBEC NEČÍTA KNIHY! NAJNOVŠÍ PRIESKUM ODHALIL AJ ICH DÔVODY

BRATISLAVA, 15. august 2025: Z najnovšieho prieskumu venovaného téme čítania kníh na Slovensku vyplýva, že až 36% Slovákov vôbec nečíta knihy. Z roka na rok zároveň klesá počet nielen tzv. knihomoľov, ale aj čitateľov všeobecne. Pomôcť zvrátiť tieto nelichotivé čísla si kladie za cieľ nová kampaň s názvom *Začni čítať*, s ktorou prišlo Združenie vydavateľstiev a kníhkupectiev Slovenska. Cieľom je zvýšenie povedomia o dôležitosti čítania. Je totiž dokázané, že už šesť minút čítania denne výrazne pripieva ku kvalitnejšiemu životu.

Priemer je tri knihy ročne

Združenie vydavateľstiev a kníhkupectiev Slovenska (ZVKS) predstavilo výsledky aktuálneho prieskumu na tému čítania kníh na Slovensku. Obdobný prieskum realizovalo združenie aj v uplynulom roku. Žiaľ, výsledky tohtoročného prieskumu sú nepriaznivejšie. „V medziročnom porovnaní bol zaznamenaný mierny pokles podielu čitateľov kníh. Tento pokles sa prejavuje v celkovom poklese počtu prečítaných kníh, ale zároveň aj v poklese podielu intenzívnych čitateľov. Zároveň rastie segment tzv. ojedinelých čitateľov, ktorí čítajú príležitostne,“ zhrnul hlavné zistenia Juraj Heger, predseda ZVKS. „Počet reálnych čitateľov klesol pod polovicu, čo je aj celkovo pod priemerom EÚ. V 2025 priemerne populácia prečíta za rok tri knihy, v 2024 priemerná populácia prečítala za rok štyri knihy,“ dodal Heger.

Knihomoľov ubúda, nečitatelia sa nemenia

Z prieskumu vyplynulo, že reálnych čitateľov je 46%, ojedinelých 17% a nečitateľov 36%. V roku 2024 bolo 53% reálnych čitateľov, 11% ojedinelých čitateľov a 36% nečitateľov. Zmeny nastali najmä v radoch reálnych čitateľov. Ubúdajú knihomoli – ľudia, ktorí za rok prečítajú viac ako 21 kníh. Kým v roku 2024 predstavovali z balíka reálnych čitateľov 4%, v 2025 ide o 3%. Znížil sa aj počet tzv. častých čitateľov, t.j. tých, ktorí prečítajú maximálne 20 kníh za rok - z 15% v 2024 na 11% v 2025. Rovnaký trend badať aj pri tzv. priemerných čitateľoch (prečítajú do 10 kníh za rok), ktorých bolo v 2024 21%, tento rok ich je len 17%. Na druhej strane vzrástol počet ojedinelých čitateľov, ktorí prečítajú maximálne dve knihy za rok, ale radšej by čítali ešte menej a venovali sa iným aktivitám - z 11% v 2024 na 17% v 2025. Nečitatelia si medziročne udržali nezmenenú pozíciu na úrovni 36%.

Na dovolenke či doma na gauči s vyloženými nohami?

Hlavnými príčinami, ktoré bránia ľuďom v čítaní, ostávajú preferencie iných voľnočasových aktivít a nedostatok času spôsobený pracovnými povinnosťami. Z prieskumu totiž tiež vyplynulo, že jedným z hlavných dôvodov, prečo nečitatelia nemajú o knihy záujem, je v 41% prípadov ich práca a v 21% prípadov ich deti. Čítanie si totiž predstavujú ako aktivitu, na ktorú si treba vyhradiť špeciálny čas a aj špeciálne miesto – napríklad na dovolenke či na gauči s vyloženými nohami a takýto „navyš“ čas nemajú. Ide však o mýtus, ktorý chce vyvrátiť práve nová kampaň pod názvom *Začni čítať*.

Úryvky z kníh v stravovacích zónach či mini knižnice na železničných staniciach?!

„Všetci chceme zažívať menej stresu, mať dobrý spánok... Pritom podľa výskumov stačí už pár minút čítania na dosiahnutie týchto našich cieľov! Výskumy na túto tému totiž jasne dokazujú, že stačí len šesť minút čítania, aby sa nám, napríklad, znížil stres! Ale ľudia si myslia, že nemajú ani toľko. A my im preto chceme teraz ukázať, že tých pár minút času určite majú. Či už pri raňajkách, cestou do práce, pri obede, v posteli, alebo keď to zveľičím, tak jednoducho na toalete!“ vysvetlil základný cieľ kampane predseda ZVKS Juraj Heger. Už v týchto dňoch tak môžeme nájsť úryvky z kníh na podnosoch v stravovacích zónach (tzv. food court) v jednom z najväčších bratislavských obchodných centier, ale od konca augusta budú dostupné napríklad aj priamo knižky v mini knižniciach na vlakových staniciach po celom Slovensku. To všetko je už pár dní podporené výraznou online kampaňou na sociálnych sieťach a YouTube.

Knihy na železničných staniciach naprieč Slovenskom

„Železnice sú tu kratšie ako kníhtlač, ale oba vynálezy zmenili ľudskú civilizáciu výrazným spôsobom. Je príjemné tieto veci prepojiť, preto sme neváhali a Združeniu vydavateľstiev a kníhkupectiev Slovenska sme od konca augusta vyčlenili priestor až na 15 železničných staniciach, na ktorých budú umiestnené stojany na knihy. Vnímame to totiž aj ako benefit pre našich klientov čakajúcich na vlakové spojenia,“ vysvetlil **generálny riaditeľ Železníc Slovenskej republiky Ivan Bednárík**. Stojany s knihami budú k dispozícii od konca augusta na železničných staniciach po celom Slovensku: Bratislava, Košice, Žilina, Poprad-Tatry, Trnava, Prešov, Zvolen, Banská Bystrica, Nové Zámky, Levice, Martin, Liptovský Mikuláš, Spišská Nová Ves, Púchov a Štúrovo.

O prieskume

Prieskum s názvom Čítanie a knihy na Slovensku v 2025 – základné zvyklosti populácie pri čítaní a nákupe kníh pripravila agentúra 2muse, ktorá je členom Slovenskej asociácie výskumných agentúr. „Prieskum sme realizovali na vzorke 1 451 respondentov (reprezentatívna populácia Slovenska nad 15 rokov) od apríla do júna 2025. Išlo o exkluzívny kvantitatívny prieskum s kombinovaným dopytovaním cez telefonické rozhovory a on-line panel s riadením prístupu,“ vysvetlila **Patricia Kollár** z prieskumnej agentúry 2muse.

Prieskum nadväzuje na prvý prieskum realizovaný v roku 2024. „V roku 2025 sme sa zameriavali na viacero oblastí čitateľského a nákupného správania populácie na Slovensku: napríklad vzťah k čítaniu kníh vo voľnom čase za posledných 12 mesiacov, správanie čitateľov za posledných 12 mesiacov, spotrebiteľské a nákupné správanie za posledných 12 mesiacov, čítanie detí a samotnú segmentáciu čitateľov,“ doplnila **Kollár**.

O ZVKS

Združenie vydavateľstiev a kníhkupectiev Slovenska (ZVKS) je samostatná dobrovoľná organizácia, ktorá v súčasnosti zastrešuje vyše 80% knižnej produkcie a združuje viac ako 80 subjektov. Združenie bolo založené ešte v roku 1991. Prvým predsedom sa stal Peter Tvrdoň, pokračovali Alex Aust, Michal Horecký a Daniel Kollár. Súčasným predsedom je Juraj Heger a podpredsedom Juraj Vávra.

Viac informácií nájdete na [webe združenia](#) a na [webe kampane](#).

Kontakt pre médiá:

Martin Gajdoš

sekretariat@zvks.sk

+421 949 895 698